

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 6C/9/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6814204680
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Šedivec
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2016:6814204680.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca sudcom JUDr. Miroslavom Šedivcom v právnej veci žalobkyne: Q.. X. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX, XXX XX J., zastúpená Mgr. Mariánom Jankovičom, advokátom so sídlom Bernolákova 151/9, 050 01 Revúca, proti žalovanému: Q. Č., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: Č. XX, XXX XX S., zastúpený JUDr. Rudolfom Mánikom, Phd., advokátom so sídlom Jantárová 30, 040 01 Košice, o určenie neplatnosti zmluvy o pôžičke a zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, takto

rozhodol:

Určuje, že zmluva o pôžičke uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 13.03.2013, je neplatná.

Žalobu o určenie, že zmluva o zriadení záložného práva uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 13.03.2013, ktorou bolo zriadené záložné právo k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v okrese Revúca, v obci D., zapísaným na LV č. X, pre k.ú. D. ako pozemok parc. reg. „C“ č. 375 - záhrady o výmere 321 m², pozemok parc. reg. „C“ č. 376 - zastavané plochy a nádvorcia o výmere 466 m² a rodinný dom súp. č. XXX, postavený na pozemku parc. reg. „C“ č. 376, ktorého vklad bolo povolený rozhodnutím Správy katastra Revúca sp. zn. B., je neplatná, z a m i e t a.

Určuje, že záložné právo zriadené zmluvou o zriadení záložného práva uzatvorenou medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 13.03.2013, ktorou malo byť zriadené záložné právo k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v okrese Revúca, v obci D., zapísaným na LV č. X, pre k.ú. Chyžné ako pozemok parc. reg. „C“ č. 375 - záhrady o výmere 321 m², pozemok parc. reg. „C“ č. 376 - zastavané plochy a nádvorcia o výmere 466 m² a rodinný dom súp. č. XXX, postavený na pozemku parc. reg. „C“ č. 376, ktorého vklad bolo povolený rozhodnutím Správy katastra Revúca sp. zn. V/XXX/XXXX, nie je.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania vo výške 785,27 Eur na účet advokáta žalobkyne v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa podala na Okresnom súde Revúca dňa 08.07.2014 žalobu, ktorou sa domáhala určenia neplatnosti zmluvy o pôžičke a zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam s odôvodnením, že dňa 20.03.2013 uzatvorila so žalovaným ako veriteľom zmluvu o pôžičke, podľa ktorej bolo predmetom zmluvy poskytnutie pôžičky žalovaným ako veriteľom žalobkyni ako dlžníkovi vo výške 20.000,- Eur na dobu 1 roka od podpisu tejto zmluvy, t.j. do 13.03.2014. V zmluve o pôžičke žalobkyňa ako dlžník prehlásila, že pôžičku vo výške 15.000,- Eur prevzala od žalovaného v deň podpisu zmluvy a zostávajúca časť pôžičky vo výške 5.000,- Eur mala byť žalobkyni poskytnutá do 7 dní od povolenia vkladu záložného práva podľa súčasne uzatvárajanej zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zapísaným

na LV č. X, pre k. ú. D. do katastra nehnuteľností. Podľa tvrdení žalobkyne obsiahnutých v žalobe, žalobkyňa uzatvorila zmluvu o pôžičke a zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam z dôvodu finančnej tiesne prameniacej zo straty zamestnania a vzniku pracovného úrazu, nezamestnanosti manžela žalobkyne a potreby starostlivosti o maloleté dieťa žalobkyne. Žalobkyňa sa preto kontaktovala s pánom O. R., O. V. XXX/X, XXX XX S., pričom mala záujem o pôžičku vo výške 10.000,- Eur s tým, že odmena pre pána O. R. mala predstavovať 2.500,- Eur. Zmluva o pôžičke a zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, obe datované v Košiciach dňa 13.03.2013, boli uzatvorené dňa 20.03.2013 v mieste trvalého pobytu žalobkyne, kde po predchádzajúcom telefonickom dohovore prišiel pán O. R. aj so žalovaným a vopred pripravenou a vytlačenou zmluvou o pôžičke a zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, na ktorých podpis žalobkyne bol osvedčený notárom JUDr. Ivanom Strinkom so sídlom v Revúcej dňa 20.03.2013. Žalobkyňa nedostala od žalovaného v deň podpisu zmluvy pôžičku vo výške 15.000,- Eur, žalovaný žalobkyňi požičal iba sumu 9.234,- Eur formou dvoch bezhotovostných splátok zaslaných na účet syna žalobkyne B. V. dňa 22.03.2013 vo výške 5.000,- Eur a dňa 26.03.2013 vo výške 4.234,- Eur. V čase uzatvárania týchto právnych úkonov žalobkyňa bola v zlom psychickom stave a užívala antidepresíva. Takto mala byť žalobkyňa uvedená žalovaným do omylu a podvedená, keďže reálne jej nebola vyplatená pôžička v celkovej výške 20.000,- Eur, ale len 9.234,- Eur. Žalovaný pre nezaplatenie pôžičky začal výkon záložného práva prostredníctvom dražobnej spoločnosti Profesionálna dražobná spoločnosť, s. r. o., IČO: 36 583 936, sídlo: Masarykova 21, 040 01 Košice, predajom nehnuteľností zapísaných na LV č. X, pre k. ú. D.. Žalobkyňa žalovanému zaplatila 800,- Eur, mala by žalovanému teda dlhovať sumu 8.434,- Eur, pričom žalovaný vykonáva záložné právo pre vymożenie istiny 19.200,- Eur.

2.Po začatí konania na základe súčasne podaného návrhu žalobkyne na nariadenie predbežného opatrenia súd nariadil predbežné opatrenie uznesením č.k. 6C/9/2014-25 zo dňa 09.07.2014, ktoré bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 13Co/1004/2013-66 zo dňa 18.09.2014 v znení: žalovaný je povinný zdržať sa výkonu záložného práva predajom nehnuteľností nachádzajúcich sa v okrese Revúca, v obci D., zapísaných na LV č. X, pre k.ú. D. U.ko pozemok parc. reg. „C“ č. 375 - záhrady o výmere 321 m², pozemok parc. reg. „C“ č. 376 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 466 m² a rodinný dom súp. č. XXX, postavený na pozemku parc. reg. „C“ č. 376, do právoplatného skončenia konania vedeného Okresným súdom Revúca pod sp. zn. 6C/9/2014.

3.Žalovaný sa k žalobe vyjadril tak, že žalobu nepovažuje za dôvodnú a navrhuje ju zamietnuť, pretože zmluva o pôžičke bola podľa žalovaného uzatvorená v Košiciach dňa 13.03.2013, na jej základe žalovaný poskytol žalobkyňi pôžičku vo výške 20.000,- Eur, z ktorej časť žalobkyňa prevzala v hotovosti dňa 13.03.2013 a časť vo výške 5.000,- Eur bola vyplatená na účet žalobkyne a pokiaľ žalobkyňa popiera, že sumu 15.000,- Eur prevzala od žalovaného v hotovosti, potom žalobkyňa klame. Následne mal žalovaný na naliehanie žalobkyne dňa 26.03.2013 poskytnúť žalobkyňi ďalších 4.234,- Eur bez písomného uzatvorenia zmluvy o pôžičke. Zároveň vzniesol žalovaný námietku miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Revúca s odôvodnením, že žalovaný má bydlisko v obvode Okresného súdu Košice II, v Košiciach mala byť uzatvorená aj zmluva o pôžičke, preto podľa žalovaného mal byť na konanie miestne príslušný Okresný súd Košice II.

4.Námietka miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Revúca vznesená žalovaným nie je dôvodná. Predmetom konania je na základe žaloby okrem určenia neplatnosti zmluvy o pôžičke aj určenie neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, ktoré je vecným právom zapisovaným do katastra nehnuteľností a tak nepriamo predmetom konania je aj otázka vecných práv k nehnuteľnostiam, kde je daná výlučná miestna príslušnosť Okresného súdu Revúca podľa § 88 ods. 1 písm. h) O. s. p. (teraz podľa § 20 písm. a) CSP), keďže nehnuteľnosti, ku ktorým bolo záložné právo spornou zmluvou zriadené sa nachádzajú v katastrálnom území D.É. v obvode Okresného súdu Revúca. Potom podľa § 89 O. s. p. (§ 18 CSP) je daná miestna príslušnosť Okresného súdu Revúca aj pre žalobou spojené konanie o určenie neplatnosti zmluvy o pôžičke, na ktoré inak by bol miestne príslušný všeobecný súd žalovaného. O nedôvodnej námietke miestnej nepríslušnosti nie je potrebné rozhodovať samostatným uznesením (§ 105 ods. 2 O. s. p. v znení účinnom od 01.12.1995), preto súd len na pojednávaní odporcu oboznámil s dôvodmi, na ktorých je založená miestna príslušnosť Okresného súdu Revúca a o námietke miestnej nepríslušnosti osobitne nerozhodoval (§ 42 CSP).

5.Okresný súd Revúca vo veci prvýkrát rozhodol rozsudkom č.k. 6C/9/2014-111 zo dňa 21.11.2014, ktorým žalobu v celom rozsahu zamietol z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu podľa § 80

písm. c) O. s. p. na určení neplatnosti zmluvy o pôžičke a zmluvy o zriadení záložného práva, pretože hoci žalobkyňa nemožno uprieť právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o pôžičke datovanej dňa 13.03.2013 v Košiciach, jej záujem na tomto určení nie je naliehavý, pretože by sa určením neplatnosti zmluvy o pôžičke nezabránilo žalobe na plnenie, pričom túto otázku možno riešiť na námietku žalobkyne v iných konaniach ako otázku predbežnú, a určenie neplatnosti zmluvy o pôžičke nezodpovedá svojou formuláciou podmienkam § 80 písm. c) O. s. p., pretože nie je určením práva alebo právneho vzťahu ale je iba určením právnej skutočnosti. Z rovnakých dôvodov súd zamietol žalobu aj v časti o určení neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva datovanej dňa 13.03.2013 v Košiciach, pretože k odstráneniu neistoty v právnom postavení žalobkyne by mohlo viesť iba určenie toho, či tu záložné právo je alebo nie je, navyše za stavu, keď súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní uzavrel, že ani prípadná neplatnosť zmluvy o pôžičke datovanej dňa 13.03.2013 v Košiciach by nemala za následok neplatnosť zmluvy o zriadení záložného práva datovanej dňa 13.03.2013 v Košiciach, ale mala by za následok iba to, že záložné právo platnou zmluvou zriadené nevzniklo, pričom iný dôvod neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva z vykonaného dokazovania nevyplýval.

6. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 15Co/117/2015-148 zo dňa 27.04.2016, rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pretože na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k záveru, že žalobkyňa má naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o pôžičke a zmluvy o zriadení záložného práva, a prikázal súdu prvého stupňa opätovne posúdiť platnosť právnych úkonov.

7. Súd teda vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi: zmluva o pôžičke č. I. 11, zmluva o zriadení záložného práva č. I. 12-14, výpis z LV č. X, pre k. ú. D. č. I. 15, výpis z účtu č. I. 16, kópia zdravotnej dokumentácie č. I. 17, oznámenie o začatí výkonu záložného práva č. I. 18, kópia spisu správy katastra Revúca B. XXX/XXXX č. I. 49, výzva na zaplatenie dlžnej sumy č. I. 51, oznámenie notárskeho úradu JUDr. Ivana Strinku Revúca č. I. 85, príjmový doklad č. I. 86, výpis z LV č. X, pre k. ú. D. č. I. 88-95, listiny Správy katastra Revúca týkajúce sa zrušenia vecného bremena č. I. 96-98, spis Správy katastra Revúca sp. zn. B. XXX/XXXX čl. 99, výsluchom žalobkyne a žalovaného, a výsluchom svedka O. R., a doplnil dokazovanie výsluchom svedka L. T. V. a listinnými dôkazmi - vizitka a poštová obálka, na základe čoho mal preukázaný nasledovný skutkový stav:

8. Z listinných dôkazov mal súd preukázané, že Správa katastra Revúca pod sp. zn. Z189/2013 dňa 05.03.2013 zapísala zánik vecného bremena na LV č. X, pre k. ú. D., ktoré tam pôvodne bolo zapísané v prospech neb. B. Q., nar. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX a pod sp. zn. B. XXX/XXXX bol dňa 05.03.2013, povolený vklad zrušenia vecného bremena na LV č. X, pre k. ú. D., ktoré tam pôvodne bolo zapísané v prospech L. V., nar. XX.XX.XXXX.

9. Žalobkyňa ako dlžník a žalovaný ako veriteľ podpísali zmluvu o pôžičke datovanú dňa 13.03.2013 v Košiciach, na ktorej podpis žalobkyne bol úradne osvedčený dňa 20.03.2013 notárskym úradom JUDr. Ivana Strinku so sídlom v Revúcej, podľa ktorej zmluvy mal žalovaný poskytnúť žalobkyne pôžičku vo výške 20.000,- Eur na dobu 1 roka od podpisu tejto zmluvy, t.j. do 13.03.2014. Podľa článku I. zmluvy o pôžičke žalobkyňa prehlásila, že pôžičku vo výške 15.000,- Eur prevzala od veriteľa dňa 13.03.2013 a zostávajúca časť pôžičky vo výške 5.000,- Eur mala byť žalobkyne poskytnutá do 7 dní od povolenia vkladu záložného práva do katastra nehnuteľností. Podľa článku II. zmluvy o pôžičke je pôžička bezúročná a v prípade omeškania so splácaním pôžičky má veriteľ nárok na zmluvnú pokutu vo výške 0,5 % za každý deň omeškania.

10. Zmluvou o zriadení záložného práva uzatvorenou medzi žalobkyňou ako záložcom a žalovaným ako záložným veriteľom, rovnako datovanou dňa 13.03.2013 v S. na ktorej podpis žalobkyne bol rovnako úradne osvedčený dňa 20.03.2013 notárskym úradom JUDr. Ivana Strinku so sídlom v Revúcej, bolo zriadené záložné právo k nehnuteľnostiam vo výlučnom vlastníctve žalobkyne nachádzajúcim sa v okrese Revúca, obci D., zapísaným na LV č. X, pre k. ú. D. ako pozemok parc. reg. „C“ č. 375 - záhrady o výmere 321m², pozemok parc. reg. „C“ č. 376 - zastavané plochy a nádvorja o výmere 466 m² a rodinný dom č. súp. XXX, postavený na pozemku parc. reg. „C“ č. 376, a to (podľa článku II.) na zabezpečenie pohľadávky zo zmluvy o pôžičke zo dňa 13.03.2013, na základe ktorej žalovaný požičiava žalobkyne 20.000,- Eur, vrátane nároku na zaplatenie všetkého príslušenstva. Podľa článku VI. zmluvy o zriadení záložného práva, ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže záložný veriteľ začať výkon záložného práva predajom predmetu záložného práva na dobrovoľnej dražbe podľa zákona č. 527/2002 Z. z., predajom predmetu záložného práva podľa zákona č. 233/1995

Z. z., priamym predajom alebo verejnou obchodnou súťažou podľa § 281 a nasl. Obchodného zákonníka. Návrh na vklad záložného práva bol podaný so žiadosťou o urýchlené konanie o návrhu na vklad podľa § 32 ods. 3 zákona č. 162/1995 Z. z. dňa 20.03.2013 a vklad záložného práva do katastra nehnuteľností bol povolený rozhodnutím Správy katastra Revúca sp. zn. B. XXX/XXXX dňa 21.03.2013.

11. Podľa príjmového pokladničného dokladu notárskeho úradu JUDr. Ivana Strinku so sídlom v Revúcej zo dňa 20.03.2013, poplatok za osvedčenie podpisov navrhovateľky osvedčených pod poradovým číslom Centrálného registra osvedčených podpisov O 177148/2013 a O 177162/2013 zaplatil žalovaný.

12. Podľa výpisu z LV č. X, pre k. ú. D. záložné právo v prospech žalovaného ako záložného veriteľa na základe uzatvorenej zmluvy o zriadení záložného práva bolo zapísané Správou katastra Revúca pod sp. zn. B. XXX/XXXX, poznámkou na liste vlastníctva je zapísané Oznámenie o začatí výkonu záložného práva dražobnou spoločnosťou Profesionálna dražobná spoločnosť, s. r. o., IČO: 36 583 936, sídlo: Masarykova 21, 040 01 Košice v prospech žalovaného ako záložného veriteľa predajom zálohu formou dobrovoľnej dražby.

13. Z výpisu z účtu vedeného W. W., a.s. č. účtu XXXXXXXXXXX/XXXX majiteľa účtu B. V., D. XXX, vyplýva, že dňa 22.03.2013 bola na tento účet vložená suma 5.000,- Eur v hotovosti s poznámkou „Q. Č., pôžička v zmysle zmluvy o pôžičke zo dňa 13.03.2013“ a dňa 26.03.2013 bola na tento účet vložená suma 4.234,- Eur v hotovosti s poznámkou „Q. Č.“.

14. Z časti zdravotnej dokumentácie žalobkyne vyplýva, že žalobkyňa v dobe od 07.01.2013 do 02.04.2013, celom päťkrát absolvovala psychiatrické kontrolné vyšetrenie v ambulancii MUDr. Pavla Kondratev-Nejmana, pričom v tomto období mala žalobkyňa predpísané užívanie rôznych liekov.

15. Výzvou na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 12.08.2013, mala byť žalobkyňa vyzvaná k zaplateniu dlžnej sumy, žalobkyňa doručenie tejto výzvy poprela, žalovaný doručenie tejto výzvy žalobkyňi nepreukázal.

16. Oznámením o začatí výkonu záložného práva zo dňa 22.04.2014 žalovaný a ako záložný veriteľ a navrhovateľ dražby a Profesionálna dražobná spoločnosť, s. r. o., IČO: 36 583 936, sídlo: Masarykova 21, 040 01 Košice ako dražobník oznámili žalobkyňi ako dlžníkovi a záložcovi začatie výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. X, pre k. ú. D., pre nesplnenie podmienok zmluvy o pôžičke zo dňa 13.03.2013 s tým, že žalovaný sa bude domáhať predajom zálohu na dobrovoľnej dražbe uspokojenia nároku na zaplatenie zostatku istiny vo výške 19.200,- Eur, sumy 1.824,- Eur ako zmluvnej pokuty vo výške 0,5 % za každý deň zo sumy 19.200,- Eur od 14.03.2014 až do zaplatenia, spolu s bližšie nešpecifikovanými a nepreukázanými trovami právneho zastúpenia vo výške 1.445,86 Eur a nákladmi spojenými s výkonom záložného práva vo výške 928,91 Eur.

17. Z výsluchu žalobkyne a svedka L. V. na jednej strane a z výsluchu odporcu a svedka O. R. na strane druhej vyplynuli sčasti rozporné skutočnosti.

18. Podľa tvrdení žalobkyne, do kontaktu so žalovaným sa žalobkyňa dostala prostredníctvom internetu, cez tretiu osobu, ktorej meno je V. Y., a cez svedka O. R.. Komunikácia ohľadom uzatvorenia zmluvy o pôžičke a dojednávania jej podmienok prebiehala výlučne cez svedka O. R. osobne alebo telefonicky. So svedkom O. R. sa žalobkyňa skontaktovala cez osobu V. Y., čo vo svojej výpovedi potvrdil aj svedok O. R.. Svedok O. R. mal pred uzatvorením zmluvy nafotiť rodinný dom a zaujímal sa o stav výmazu vecných bremien zapísaných na LV č. X, pre k. ú. D. pred uzatvorením zmluvy o pôžičke. Z listinných dôkazov vyplýva, že žalobkyňa komunikovala so svedkom O. R., ktorý sa pred uzatvorením sporných zmlúv zaujímal o stav výmazu vecného bremena z katastra nehnuteľností, a s osobou V. Y. súčasne, pretože dňa 06.02.2013 bolo podané oznámenie o zamýšľanom návrhu na vklad do katastra vo vzťahu k návrhu na vklad výmazu vecného bremena podľa zmluvy o zrušení vecného bremena zo dňa 06.02.2013, a v ten istý deň mala žalobkyňa e-mailom poslať fotografie svojho domu pánovi V. Y., ktorému tiež ešte následne dňa 13.02.2013 mala zaslať e-mailom aj číslo účtu svojho syna.

19. Žalobkyňa uvádzala miesto a dátum podpisu zmluvy o pôžičke u žalobkyne v D. v kuchyni rodinného domu žalobkyne dňa 20.03.2013 s následným overením podpisu žalobkyne na notárskom úrade v Revúcej, pričom po podaní návrhu na vklad vlastníckeho práva na Správu katastra Revúca

mali žalobkyňu žalovaný a svedok O. R. zaviezť domov. Žalobkyňa okolnosti a podstatné náležitosti uzatvorenia zmluvy o pôžičke opisovala odlišne od textu písomne vyhotovenej zmluvy a to tak, že najskôr mala záujem o pôžičku vo výške 10.000,- Eur, za ktorých poskytnutie mala zaplatiť poplatok vo výške 2.500,- Eur, čo vyplýva aj z poznámok na obálke predloženej žalobkyňou, a potom sa mali dohodnúť na poskytnutí pôžičky vo výške 15.000,- Eur, ktorú mala navrhovateľka splácať splátkami vo výške 400,- Eur a po roku sa mali splátky zvýšiť na 600,- Eur tak, že celkovo by mala navrhovateľka zaplatiť 20.000,- Eur. Žalobkyňa nevedela uviesť, prečo to takto nebolo napísané v zmluve o pôžičke, čo odôvodňovala svojím vtedy zlým psychickým rozpoložením a tiesňou spôsobenou sociálnou situáciou jej rodiny. Napokon bolo teda dohodnuté to, že žalobkyňa dostane pôžičku vo výške 15.000,- Eur a vráti sumu 20.000,- Eur, s tým, že v článku II. zmluvy o pôžičke zo dňa 13.03.2013 bolo napísané, že pôžička je bezúročná. Podmienkou poskytnutia pôžičky malo byť zriadenie záložného práva k nehnuteľnostiam vo vlastníctve žalobkyne. Pri podpise zmluvy žalobkyňa neprevzala od žalovaného v hotovosti sumu 15.000,- Eur, dostala iba tie peniaze, ktoré žalovaný vložil na účet syna navrhovateľky vo výške 5.000,- Eur a vo výške 4.234,- Eur. Žalobkyňa žiadala svedka O. R. o doplatenie zvyšných približne 6.000,- Eur do sumy 15.000,- Eur, ktorá jej mala byť vyplatená pri podpise zmluvy, žiadne ďalšie peniaze jej však poskytnuté neboli. Náklady v súvislosti s uzatvorenou zmluvou o pôžičke a záložnou zmluvou, a to najmä správny poplatok za návrh na vklad a poplatok za overenie podpisu mali zaplatiť žalovaný a svedok O. R.; suma 9 234,- Eur bola žalobkyni na účet syna vyplatená presne v takejto výške, lebo žalovaný si mal odpočítať všetky tieto náklady ako aj náklady na cestu a podobne.

20. Tvrdenia žalobkyne o spôsobe uzatvorenia zmlúv a o skutočnom obsahu právneho vzťahu so žalovaným potvrdil vo svojej výpovedi aj svedok L. V., podľa ktorého zmluvy boli podpisované v kuchyni ich rodinného domu 20.03.2013, a to aj za jeho prítomnosti, pôžičku mali dostať vo výške 15.000,- Eur a vrátiť mali spolu 20.000,- Eur, pri podpise zmluvy žiadne peniaze v hotovosti neprevzali, dostali iba tie, ktoré boli vyplatené na účet ich syna. Pred podpisom zmluvy sa so žalovaným a svedkom O. R. nestretli v Košiciach pri obchodnom dome Merkury Market, stretnutie tu sa uskutočnilo až na jeseň roku 2013.

21. Žalovaný uvádzal, že ho mal osloviť svedok O. R., či nemá záujem požičať žalobkyni 20.000,- Eur so zabezpečením zriadením záložného práva k nehnuteľnostiam. Zmluvy pripravoval svedok O. R. a dňa 13.03.2013 sa mali stretnúť žalobkyňa a jej manžel s odporcom a svedkom O. R. v S. pri obchodnom dome Merkury Market, kde mala žalobkyňa po prečítaní zmluvy v dvoch vyhotoveniach podpísať a žalovaný mal žalobkyni odovzdať sumu 15.000,- Eur v hotovosti v päťstoeurových bankovkách, pričom sa mal so žalobkyňou dohodnúť tak, že pôžičku mu vráti do jedného roka a žalobkyňa mala sľúbiť, že pôžičku vráti aj skôr, a to do pol roka, dohodli sa tiež, že žalobkyňa môže splácať pôžičku mesačne splátkami vo výške 400,- Eur, ktoré mali byť splatné vždy k 20. dňu v mesiaci. Dňa 20.03.2013 sa žalovaný a svedok O. R. B. D. stretli so žalobkyňou v jej rodinnom dome, kde žalobkyňa opäť podpísala ten istý text zmlúv v troch vyhotoveniach, potom išli osvedčiť podpis žalobkyne na zmluvách na notárskom úrade v Revúcej a podať návrh na vklad záložného práva do katastra nehnuteľností a následne odviezli žalobkyňu domov. Žalovaný chcel, aby žalobkyňa poistila nehnuteľnosť, preto jej na tento účel požičal sumu 160,- Eur a ďalších 100,- Eur sa mali dohodnúť, že žalobkyňa žalovanému zaplatí ako náhradu nákladov na benzín, ktorý žalovaný minul, keď vybavoval veci súvisiace s uzatváranými zmluvami. Po povolení vkladu záložného práva dňa 22.03.2013 žalovaný vložil sumu 5000,- Eur na účet synovi žalobkyne. O tri dni mala žalovanému volať žalobkyňa, že by potrebovala ešte ďalšie peniaze v sume 4.500,- Eur. Žalovaný súhlasil s touto ďalšou pôžičkou, a po odpočítaní sumy 160,- Eur, ktoré žalobkyni odovzdal za účelom poistenia nehnuteľnosti, sumy 100,- Eur ako náhrady nákladov za benzín a ďalšie poplatky, vložil na účet syna žalobkyne sumu 4.234,- Eur dňa 26.03.2013, celková suma pôžičky sa mala takto navýšiť na sumu 24.500,- Eur, ktorú mala žalobkyňa splácať v splátkach po 400,- Eur mesačne, nemala platiť nijaké úroky alebo úroky z omeškania, len vrátiť požičané peniaze. Ustanovenie článku II zmluvy o pôžičke, podľa ktorej poskytnutá pôžička je bezúročná a zároveň v tomto istom ustanovení bola dojednaná zmluvná pokuta vo výške 0,5 % za každý deň omeškania, žalovaný vysvetľoval tak, že mal záujem požičať peniaze bezúročne, iba z dôvodu aby pomohol svojmu známemu svedkovi O. R. a zmluvná pokuta bola dojednaná ako sankcia, pre prípad nezaplatenia pôžičky riadne a včas, aby žalobkyňa bola motivovaná pôžičku zaplatiť.

22. Jediným ekonomickým dôvodom pre poskytnutie pôžičky žalobkyni mala byť pre žalovaného snaha pomôcť svedkovi O. R., s ktorým sa mal žalovaný poznať niekoľko rokov, žalovaný poskytol pôžičku žalobkyni ako bezúročnú iba kvôli tomuto svedkovi, pretože žalovaného o to svedok požiadal. Celá zmluva o pôžičke tak ako bola dojednaná a splnená mala mať pre žalovaného len ten význam, že požičal

žalobkyni sumu 20.000,- Eur a takisto sumu 20.000,- Eur, tak ako to bolo pôvodne dojednané, by dostal naspäť, s tým, že by nezarobil ani jedno euro na úrokoch alebo podobným spôsobom. Zmluvná pokuta bola dojednaná pre prípad, že zmluva nebude žalobkyňou dodržaná a nebude splnená riadne a včas tak ako to bolo dojednané.

23.Svedok O. R. o svojom vzťahu k žalobkyni uviedol, že sa spolu stretli asi trikrát, ich vzájomný vzťah charakterizoval ako bežný vzťah ako s každým iným človekom; svoj vzťah k žalovanému svedok charakterizoval ako priateľský. W. O. R. vo svojej výpovedi potvrdil, že s požiadavkou na poskytnutie pôžičky sa na neho obrátila sama navrhovateľka telefonicky, ktorá kontakt na svedka mohla získať prostredníctvom tretej osoby - V. Y. z internetu. S návrhom na poskytnutie pôžičky žalobkyni sa mal svedok obrátiť aj na žalovaného, ktorý mal s poskytnutím pôžičky žalobkyni vo výške 20.000,- Eur súhlasiť. Podmienky uzatvorenia zmluvy so žalobkyňou dojednával svedok a to tak, že výška pôžičky bude 20.000,- Eur so splatnosťou na jeden rok, pričom žiadne ďalšie dojednania neboli, okrem zmluvy o zriadení záložného práva na zabezpečenie pohľadávky. Povinnosťou žalobkyne z uzatvorenej zmluvy malo byť po uplynutí stanovenej doby vrátiť žalovanému poskytnutú pôžičku vo výške 20.000,- Eur, pričom pôžička bola poskytnutá žalobkyni vo výške 15.000,- Eur pri podpise zmluvy a po vklade záložného práva žalobkyni žalovaný poslal sumu 5.000,- Eur na účet syna navrhovateľky. Svedok tiež uviedol, že mal takto sprostredkovať uzatvorenie zmlúv o pôžičke za rovnakých podmienok pre ďalších šesť až sedem osôb v posledných troch rokoch. Zmluva o pôžičke bola dohodnutá ako bezúročná podľa svedka z dôvodu, že bola poskytnutá na krátke obdobie jedného roka a bola zabezpečená záložným právom k nehnuteľnosti. Jediným účelom pre žalovaného pre uzatvorenie zmluvy so žalobkyňou malo byť poskytnutie pôžičky vo výške 20.000,- Eur s primeraným zabezpečením s tým, že po uplynutí dohodnutej doby žalovaný mal dostať späť sumu 20.000,-Eur nezvýšenú o žiadne úroky alebo nejaké ďalšie poplatky alebo výhody. Svedok aj sám vynaložil určité náklady v súvislosti s vybavovaním zmluvy o pôžičke na cestovanie a podobne, ktoré mu neboli nikým uhradené. Po výmaze vecných bremien z listu vlastníctva č. X, pre k. ú. D. nechal svedok pripraviť advokátovi zmluvu o pôžičke a zmluvu o zriadení záložného práva, pretože zmluvu o zriadení záložného práva požadoval žalovaný, za poplatok vo výške 200,- Eur, o ktorom svedok nevedel uviesť, ktorá osoba tento poplatok zaplatila. Proces uzatvorenia zmlúv svedok popisoval zhodne so žalovaným a to tak, že najskôr sa malo uskutočniť stretnutie svedka a žalovaného so žalobkyňou a jej manželom dňa 13.03.2013 pri obchodnom dome Merkury Market v S., kde mala byť žalobkyni odovzdaná suma 15.000,- Eur a dňa 20.03.2013 potom svedok so žalovaným išli za žalobkyňou, ktorá zmluvy opäť podpísala a po osvedčení podpisov žalobkyne bol podaný návrh na vklad záložného práva na Správe katastra v Revúcej.

24.Žalobkyňa prostredníctvom svojho manžela zaplatila žalovanému iba dve splátky pôžičky po 400,- Eur spolu 800,- Eur, preto potom žalovaný začal výkon záložného práva pre vymoženie dlhu zo zmluvy o pôžičke zo dňa 13.03.2013 vo výške 20.000,- Eur a ďalších nárokov, ako sú uvedené v oznámení o začatí výkonu záložného práva zo dňa 22.04.2014. Zaplatenia sumy 4.234,- Eur sa žalovaný proti žalobkyni zatiaľ nedomáha s odôvodnením, že čaká na kroky právnik, aké zvoľí.

25.Podľa § 41a ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak právnym úkonom má byť zastretý iný právny úkon, platí tento iný úkon, ak to zodpovedá vôli účastníkov a ak sú splnené všetky jeho náležitosti. Neplatnosti takého právneho úkonu sa nemožno dovolávať voči účastníkovi, ktorý ho považoval za nezastretý.

Podľa § 151a Občianskeho zákonníka, záložné právo slúži na zabezpečenie pohľadávky a jej príslušenstva tým, že záložného veriteľa oprávňuje uspokojiť sa alebo domáhať sa uspokojenia pohľadávky z predmetu záložného práva (ďalej len "záloh"), ak pohľadávka nie je riadne a včas splnená.

Podľa § 151b ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmluve o zriadení záložného práva sa určí pohľadávka, ktorá sa záložným právom zabezpečuje, a záloh.

Podľa § 657 Občianskeho zákonníka, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky.

Podľa § 658 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pri nepeňažnej pôžičke možno dojednať namiesto úrokov plnenie primeraného väčšieho množstva alebo vecí lepšej akosti, spravidla toho istého druhu.

Podľa § 137 písm. c) CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

26. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že rozhodnutím Správy katastra Revúca sp. zn. B. XXX/XXXX zo dňa 21.03.2013, bol povolený vklad záložného práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. X, pre k. ú. D. vo výlučnom vlastníctve žalobkyne na zabezpečenie záväzku podľa zmluvy o pôžičke datovanej dňa 13.03.2013 v S., na ktorej podpis žalobkyne bol osvedčený dňa 20.03.2013 v Revúcej, a ktorá podľa textu zmluvy a podľa tvrdení žalovaného mala byť žalobkyni poskytnutá vo výške istiny 20.000,- Eur ako bezúročná. Medzi účastníkmi bolo sporné, či táto zmluva o pôžičke spolu so zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam bola podpísaná aj dňa 13.03.2013 v S. pri obchodnom dome Merkury Market, ako to tvrdil žalovaný a svedok O. R., alebo len v D., resp. Y. dňa 20.03.2013, ako to tvrdila žalobkyňa a svedok Ľ. V.. Z výpovede žalobkyne, žalovaného a oboch svedkov ako nesporné vyplynulo, že zmluva o pôžičke bola podpisovaná dňa 20.03.2013 (podľa žalobkyne prvýkrát, podľa žalovaného druhýkrát opakovane ten istý text zmluvy). Uvedenie dátumu a miesta uzatvorenia zmluvy, hoci je zvykom tieto údaje v zmluvách uvádzať (čo má svoje predovšetkým praktické dôvody, napr. pre identifikáciu jednej konkrétnej zmluvy spomedzi viacerých právnych úkonov a pod.), nie je povinnou náležitosťou právneho úkonu podľa všeobecných alebo iných ustanovení Občianskeho zákonníka; jediným právnym úkonom u ktorého je dátum a miesto povinnou náležitosťou je závet (§ 476 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Preto nie sú vo veci právne významné údaje miesta a dátum podpisu právneho úkonu. Navyše podľa tvrdení žalovaného v Košiciach aj v mieste bydliska žalobkyne mal byť podpisovaný ten istý text zmluvy, pričom podpis na zmluvách podpísaných v mieste bydliska žalobkyne bol už len navyše osvedčený notárom. Táto skutočnosť (miesto a čas podpisu zmluvy) by mohla mať prípadne význam len v súvislosti s tvrdením žalovaného, že pri podpise zmluvy o pôžičke dňa 13.03.2013 v S. mal žalobkyni odovzdať sumu 15.000,- Eur v hotovosti, ktoré tvrdenie žalovaného (bez ohľadu na miesto a čas, kedy sa tak malo stať) súd považoval za nepreukázané, a to ani na základe výpovede svedka O. R. a listinného dôkazu písomnej zmluvy o pôžičke datovanej dňa 13.03.2013 v S..

27. Na základe výpovede žalobkyne, odporcu a svedkov O. R. U. Ľ. V., ako aj na základe listinných dôkazov (zmluva o pôžičke, zmluva o zriadení záložného práva, výpisy z účtu syna žalobkyne preukazujúce vklad hotovosti žalovaným na tento účet) možno uzavrieť, že medzi žalobkyňou ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom bola uzatvorená zmluva o pôžičke. Sporný medzi účastníkmi bol skutočný obsah tejto zmluvy, pretože z výpovede žalobkyne a svedka Ľ. V. vyplynulo, že právny vzťah zo zmluvy o pôžičke medzi účastníkmi mal mať iný obsah, ako je uvedené v texte zmluvy o pôžičke datovanej dňa 13.03.2013 v S., pričom žalovaný naopak trval na tom, že dojednania účastníkov konania zodpovedajú textu tejto zmluvy a teda, že žalovaný žalobkyni poskytol bezúročnú pôžičku vo výške 20.000,- Eur, z ktorej časť v sume 15.000,- Eur mal odovzdať žalobkyni v hotovosti pri podpise zmluvy dňa 13.03.2013 a sumu 5.000,- Eur vyplatil vkladom v hotovosti na účet syna žalobkyne dňa 22.03.2013, pričom navyše ešte dňa 26.03.2013 vyplatil žalovaný žalobkyni vkladom v hotovosti na účet syna žalobkyne ďalších 4.324,- Eur taktiež ako pôžičku.

28. Aj keď vo všeobecnosti nemožno uprieť dôkaznú hodnotu písomne vyhotoveným listinám o právnych úkonoch, nemožno akceptovať záver, že písomne vyhotovená listina o právnom úkone je jediným dôkazným prostriedkom o obsahu právneho vzťahu a že by skutočný obsah právneho vzťahu nemohol byť od obsahu listiny o právnom úkone odlišný. Súd zásadne nie je viazaný tým, ako účastníci konania právne posúdia svoj právny vzťah v texte zmluvy, ktorú na potvrdenie svojich zmluvných dojednaní podpisom uzatvárajú (t.j. napr. či ide o zmluvu kúpnu, darovaciu zmluvu o dielo alebo zmluvu o pôžičke a aké práva a povinnosti zo zmluvy účastníkom vznikajú); právne posúdenie veci totiž vždy patrí výlučne súdu. Rovnako súd nie je viazaný skutkovými okolnosťami, ktoré sú uvedené v texte zmluvy, hoci podpísanej oboma účastníkmi zmluvy. So zmluvou o pôžičke rovnako ako s každou inou súkromnoprávnou listinou nie je spojená domnienka pravosti a správnosti údajov, ktoré sú v nej uvedené (tak ako s listinou verejnoprávnou podľa § 134 O. s. p.). Pri súkromnej listine stačí formálne popretie jej správnosti druhým účastníkom, aby nastúpila dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno toho účastníka, ktorý tvrdil skutočnosti, ktoré mali byť preukázané súkromnou listinou (napr. Drápal, Bureš, a kol. Občianský súdny rád I, II Komentár. 1. Vydání, Praha C. H. Beck 2009, s. 930). V prípade sporu teda strana, ktorá z obsahu písomnej zmluvy vyvodzuje pre seba priaznivé skutkové tvrdenia, je povinná tieto preukázať a znáša teda dôkazné bremeno. Dôkazné bremeno na preukázanie toho, že skutočný

obsah zmluvy uzatvorenej medzi účastníkmi zodpovedá písomne vyhotovenému textu zmluvy znášal v celom rozsahu žalovaný. Hoci tvrdenie žalobkyne, že sumu 15.000,- Eur od žalovaného neprevzala, odporuje žalobkyňou podpísanému textu zmluvy o pôžičke datovanej dňa 13.03.2013 v S. vzhľadom ku skutkovým okolnostiam uzatvorenia tejto zmluvy v predmetnej veci súd nepovažoval ani obsah písomne vyhotovenej zmluvy o pôžičke ani výpoveď žalovaného a svedka O. R. za dôkaz toho, že by žalobkyňa sumu 15.000,- Eur od žalovaného prevzala v hotovosti (pri podpise zmluvy v S. dňa 13.03.2013 alebo v D. dňa 20.03.2013 alebo kedykoľvek inokedy a kedykoľvek inde).

29.Podľa § 191 ods. 1 CSP každý dôkaz súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že aj podľa písomne vyhotovených listín o právnych úkonoch (zmluva o pôžičke a zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam) vykazuje právny vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným prvky, ktoré sú bežnou štandardnou súčasťou odplatných (t.j. úročených, resp. spojených s odplatom veriteľovi vo forme poplatku alebo odmeny a pod.) úverových vzťahov zo zmlúv o pôžičke, resp. úverových zmlúv a to v podobe dojednaní o vysokej zmluvnej pokute 0,5 % dlžnej sumy za každý deň omeškania a v podobe zriadenia záložného práva k nehnuteľnostiam za účelom zabezpečenia záväzkov žalobkyne. Už s prihliadnutím k okolnostiam uzatvorenia zmluvy medzi osobami žalobkyne a žalovaného, ktorí sú navzájom úplne cudzími ľuďmi, vôbec sa nepoznajú a videli sa v živote osobne iba niekoľkokrát, a to prvýkrát až pri podpise zmlúv, rovnako svedok O. R. sa so žalobkyňou stretol osobne iba trikrát a k žalobkyňi ani svedok nemá osobitný vzťah, ako aj s prihliadnutím k spôsobu, akým sa žalobkyňa dostala do kontaktu so žalovaným a svedkom O. R. prostredníctvom internetového vyhľadávania ponuky na poskytnutie pôžičky cez osobu V. Y., tiež s prihliadnutím ku skutočnosti, že okrem hotových výdavkov súvisiacich s uzatváraním zmlúv so žalobkyňou platených žalovaným aj svedok O. R. mal sám vynaložiť určité výškou nešpecifikované náklady v súvislosti s vybavovaním zmluvy o pôžičke na cestovanie a podobne, ktoré mu neboli nikým uhradené, taktiež nie je ani známe, kto zaplatil odmenu advokáta za vyhotovenie textu zmluvy o pôžičke a zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam vo výške 200,- Eur, ktorej objednávateľom bol svedok O. R., pričom túto od žalobkyne žalovaný ani svedok O. R. k náhrade nežiadal, a v neposlednom rade s prihliadnutím aj na to, že strata času žalovaného a svedka súvisiaca s cestovaním a vybavovaním záležitostí týkajúcich sa uzatváraných zmlúv svojou hodnotou v porovnaní s hotovými výdavkami nie je tiež zanedbateľná, nejaví sa pravdepodobnou čo i len možnosť poskytnutia pôžičky žalovaným žalobkyňi ako bezúročnej. Z tvrdení žalobkyne a z výpovede svedka L. V. o obsahu dojednaní medzi žalobkyňou a žalovaným vyplynuli skutočnosti charakteristické pre poskytovanie pôžičiek nebankovým spôsobom za účelom dosiahnutia zisku v podobe úroku započítavaného vopred do istiny poskytnutej pôžičky, resp. v podobe odpočítania poplatku za poskytnutie pôžičky z dohodnutej istiny, z dôvodu tzv. „daňovej optimalizácie“ zakrytých skutočnosťou nezodpovedajúcim potvrdením dlžníka o prevzatí sumy vyššej ako bola skutočne odovzdaná a tak nutne s vyplatením časti alebo celej reálne požičiavanej sumy v hotovosti. Práve tomuto zodpovedá aj spôsob a forma poskytnutia pôžičky žalovaným žalobkyňi, keď formálne bezúročnú pôžičku, dohodnutú vo vyššej sume, než aká mala byť a bola skutočne žalobkyňi odovzdaná, žalovaný žalobkyňi poskytol vkladom hotovosti na účet syna navrhovateľky dňa 22.03.2013 v sume 5.000,- Eur a dňa 26.03.2013 v sume 4.324,- Eur po odpočítaní nákladov súvisiacich s uzatvorením zmlúv a povolením vkladu záložného práva a dohodnutého úroku (resp. odmeny alebo poplatku za poskytnutie pôžičky). Žalovaný nepreukázal žiaden dôvod, pre ktorý by mal poskytnúť žalobkyňi, ktorá je pre neho úplne cudzím človekom, pôžičku vo výške 20.000,- Eur bezúročne, ako je uvedené v texte zmluvy o pôžičke datovanej dňa 13.03.2013 v S.. V jedinom žalovaným tvrdenom ekonomickom dôvode pre poskytnutie pôžičky žalobkyňi, za podmienok formálne deklarovaných v texte písomne vyhotovenej zmluvy o pôžičke, ktorým mala byť pre žalovaného snaha pomôcť svedkovi O. R. (žalovaný mal poskytnúť pôžičku žalobkyňi ako bezúročnú podľa svojich tvrdení iba kvôli tomuto svedkovi, pretože žalovaného o to svedok požiadal) nemožno nijako identifikovať potrebu pomoci pre svedka O. R. a už vôbec nie akúkoľvek opodstatnenosť vstupu žalovaného do bezodplatného právneho vzťahu so žalobkyňou v podobe bezúročnej pôžičky vo výške 20.000,- Eur. Proklamovaná naivná dôvera žalovaného pri poskytovaní navýšenia požičanej sumy o ďalších 4.234,- Eur, ktoré mal žalovaný poskytnúť žalobkyňi bez podpísania písomnej zmluvy o pôžičke (resp. dodatku k existujúcej zmluve) a bez zabezpečenia tejto sumy zriadením záložného práva alebo iným zabezpečovacím prostriedkom, je v rozpore s opatrnosťou žalovaného, zodpovedajúcou bežnej starostlivosťou zodpovedného veriteľa zaujímajúceho sa dôsledne o osud svojej investície, prejavenu pri vstupe do právneho vzťahu so žalobkyňou, písomne zdokumentovaného zmluvou o pôžičke, dvojito zabezpečeného zriadením záložného práva k nehnuteľnostiam a dojednaním o zmluvnej pokute, kedy

žalovaný podľa svojich vlastných tvrdení dokonca chcel, aby žalobkyňa založené nehnuteľnosti aj poisťovala a za tým účelom jej mal odovzdať aj peniaze na zaplatenie poisťného. Aj napriek formálne deklarovanej bezodplatnosti právneho vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným v texte zmluvy o pôžičke datovanej dňa 13.03.2013 v S. v článku II, podľa ktorého mala byť táto pôžička žalobkyňi poskytnutá ako bezúročná, preto súd dospel k záveru, že skutočným obsahom právneho vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným je zmluva o pôžičke avšak nie bezúročná, ale zo strany žalovaného uzatváraná za účelom dosiahnutia zisku v podobe úroku dohodnutého ako navýšenie istiny o časť, ktorá mala tvoriť úrok (analogicky ako podľa § 658 ods. 2 Občianskeho zákonníka pri nepeňažnej pôžičke), resp. v podobe odpočítania časti istiny ako poplatku alebo odmeny za poskytnutie pôžičky (s rovnakým účinkom ako dojednanie o vrátení vyššej sumy peňazí, než bola skutočne žalobkyňi žalovaným poskytnutá), pričom žalobkyňa v oboch alternatívach podpisom zmluvy potvrdzuje prevzatie sumy vyššej ako jej bola žalovaným reálne poskytnutá. Súčasťou takéhoto obsahu právneho vzťahu je potom aj skutočnosť nezodpovedajúce vyhláseniu žalobkyne v článku I. zmluvy o pôžičke, že žalobkyňa pri podpise zmluvy mala prevziať od žalovaného sumu 15.000,- Eur v hotovosti, hoci sa tak nestalo (a to bez ohľadu na to, že sa tak nestalo dňa 20.03.2013 v D. alebo už dňa 13.03.2013 v S.).

30. Odporca a svedok O. R. teda vo svojej výpovedi nehovorili pravdu o skutočnom obsahu zmluvy o pôžičke, na základe nepravdivej výpovede v tejto časti potom nemožno dôverovať ani ostatnému obsahu výpovedí oboch týchto osôb (žalovaného ako účastníka konania a O. R. ako svedka). Preto ak žalobkyňa a svedok L. V. zhodne popreli, že by sa pred dňom 20.03.2013 stretli so žalovaným a svedkom O. R. v Košiciach pred obchodným domom Merkury Market, a tiež zhodne popreli, že by žalobkyňa pri podpise zmluvy prevzala od žalovaného sumu 15.000,- Eur v hotovosti, potom z vykonaného dokazovania vyplýva záver, že zmluvy boli podpísané prvýkrát až dňa 20.03.2013 v rodinnom dome žalobkyne v D. a že žalovaný pri podpise zmluvy žalobkyňi neodovzdal sumu 15.000,- Eur v hotovosti.

31. Na základe uvedených skutočností z vykonaného dokazovania súd uzavrel, že písomne vyhotovená zmluva o pôžičke datovaná dňa 13.03.2013 v S. je simulovaným právnym úkonom, ktorým mal byť zastretý iný právny úkon, pretože vôľa oboch účastníkov (žalobkyne aj žalovaného) smerovala k uzatvoreniu zmluvy o pôžičke za iných podmienok, než to bolo v texte písomne vyhotovenej zmluvy o pôžičke uvedené. Nejde pritom len o poskytnutie pôžičky v inej výške, ako bola dojednaná, ale o plnenie z inej zmluvy, svojimi podstatnými obsahovými náležitosťami (najmä odplatnosťou) úplne odlišnej od tej, ktorá bola písomne vyhotovená a podpísaná. Zastretým právnym úkonom (úročená zmluva o pôžičke) môže byť aj zmluva rovnakého typu, akým je simulovaný právny úkon (zmluva o pôžičke poskytnutej bezúročne) - napr. uznesenie Nejvyšším súdom ČR sp. zn. 29 Odo 3/2005 (vo vzťahu k zmluve kúpnej). Pretože nezodpovedá skutočnej vôli účastníkov je potom zmluva o pôžičke datovaná dňa 13.03.2013 v S. neplatná podľa § 41a ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa svoje skutkové tvrdenia nesprávne právne posúdila ako omyl, vedomá nezhoda vôle oboch zmluvných strán s textom podpísanej zmluvy však omylom nie je, ale je práve obojstrannou simuláciou zastretého právneho úkonu.

32. Žalobkyňou tvrdená tieseň by nespôsobovala neplatnosť zmluvy ale v spojení s nápadne nevýhodnými podmienkami by bola iba dôvodom na odstúpenie od zmluvy podľa § 49 Občianskeho zákonníka, a takýto jednostranný právny úkon žalobkyňa v konaní netvrdila ani nepreukázala. Ustanovenie § 39a Občianskeho zákonníka podľa prechodnej úpravy v ustanovení § 879r Občianskeho zákonníka v predmetnej veci vzhľadom k vzniku právneho vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným a nárokom z neho pred 31.05.2014 zrejme aplikovať nemožno, pričom pre rozhodnutie vo veci žaloby, ktorej predmetom nebolo aj určenie skutočného obsahu právneho vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným, bolo dokazovanie prípadného hrubého nepomeru plnenia žalovaného vo vzťahu k plneniu žalobkyne nadbytočné. Pretože predmetom konania bolo v prvom rade určenie neplatnosti zmluvy o pôžičke a zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam (a teda nie aj určenie skutočného obsahu právneho vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným), pre rozhodnutie vo veci bolo potom nadbytočné dokazovať, aký skutočný obsah mala zmluva o pôžičke uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným (zrejme ústne, pretože listinný dôkaz o nej súdu nebol predložený, a žalovaný napokon existenciu takejto zmluvy popieral); toto bude predmetom prípadného samostatného konania o zaplatenie dlhu žalobkyne vedeného na návrh žalovaného.

33. Z vykonaného dokazovania nevyplýval žiadny dôvod neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam datovanej dňa 13.03.2013 v S.. Následkom neplatnosti zmluvy o pôžičke datovanej dňa 13.03.2013 v S., na zabezpečenie záväzkov z ktorej bolo zriadené záložné právo na základe

zmluvy o zriadení záložného práva datovanej rovnako dňa 13.03.2013 v Košiciach, je, že neexistuje medzi účastníkmi právny vzťah z tejto písomne vyhotovenej zmluvy o pôžičke. Táto skutočnosť však nespôsobuje neplatnosť zmluvy o zriadení záložného práva, ale následkom neplatnosti zmluvy o pôžičke je len ten dôsledok, že záložné právo nevzniklo (hoci jeho vklad bol povolený) a to z dôvodu akcesorického charakteru záložného práva vo vzťahu k hlavnému (zabezpečenému) záväzku, bez ktorého záložné právo samostatne nemôže existovať - napr. rozsudok Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 21 Cdo 957/2004. Záložné právo podľa zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam pritom bolo zriadené iba na zabezpečenie záväzkov žalobkyne voči žalovanému zo zmluvy o pôžičke datovanej dňa 13.03.2013 v S. vo výške 20.000,- Eur, poskytnutej ako bezúročnej, splatnej dňa 13.03.2014, a nie aj na zabezpečenie záväzkov žalobkyne z inej zmluvy o pôžičke, s iným obsahom zmluvných dojednaní účastníkov o podstatných obsahových náležitostiach (úročená resp. spoplatnená istina v neznámej výške). Uvedenie konkrétnej pohľadávky zriaďovaným záložným právom zabezpečovanej je povinnou základnou náležitosťou zmluvy o zriadení záložného práva podľa § 152b ods. 2 Občianskeho zákonníka a zmluvou zriaďované záložné právo sa tak vždy vzťahuje výlučne na pohľadávku, ktorá je v zmluve identifikovaná ako zabezpečená pohľadávka, preto záložné právo zapísané v časti C na LV č. X ,pre k. ú. D. nezabezpečuje žiadnu inú pohľadávku žalovaného proti žalobkyni.

34.Z vykonaného dokazovania teda vyplynul stav podľa hmotného práva medzi účastníkmi konania, podľa ktorého zmluva o pôžičke datovaná dňa 13.03.2013 v S. je ako simulovaný právny úkon neplatná, medzi účastníkmi je uzatvorená ústna zmluva o pôžičke s iným obsahom, pre rozhodnutie v tejto veci nerozhodujúcim, a zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam datovaná rovnako dňa 13.03.2013 v S. je platná, avšak záložné právo touto zmluvou zriaďované nevzniklo.

35.Predmetom konania po zmene návrhu bolo na základe eventuálneho žalobného petitu v prvej časti určenie neplatnosti zmluvy o pôžičke uzatvorenej medzi žalobkyňou ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom dňa 13.03.2013, eventuálne určenie, že medzi žalobkyňou a žalovaným nie je právny vzťah zo zmluvy o pôžičke datovanej dňa 13. 03. 2013 v S., vo výške 20.000,- Eur, ktorá mala byť poskytnutá ako bezúročná, ktorú uzavrela žalobkyňa na strane dlžníka a žalovaný na strane veriteľa. Súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu o naliehavosti právneho záujmu žalobkyne na určení neplatnosti zmluvy o pôžičke v zmysle § 137 písm. c) CSP (predtým § 80 písm. c) O. s. p.) na základe zistenia, že písomne uzatvorená zmluva o pôžičke zo dňa 13.03.2013 ako simulovaný právny úkon je neplatná, vyhovel v prvej časti primárnemu žalobnému petitu a určil, že zmluva o pôžičke uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 13.03.2013 je neplatná; o sekundárnom žalobnom petite v prvej časti (t.j. o určení, že medzi žalobkyňou a žalovaným nie je právny vzťah zo zmluvy o pôžičke datovanej dňa 13. 03. 2013 v S., vo výške 20.000,- Eur, ktorá mala byť poskytnutá ako bezúročná, ktorú uzavrela žalobkyňa na strane dlžníka a žalovaný na strane veriteľa) už súd nerozhodoval.

36.V druhej časti eventuálneho žalobného petitu bolo po zmene návrhu predmetom konania určenie neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 13.03.2013, ktorou bolo zriadené záložné právo k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v okrese Revúca, v obci D., zapísaným na LV č. X, pre k.ú. D. ako pozemok parc. reg. „C“ č. 375 - záhrady o výmere 321 m², pozemok parc. reg. „C“ č. 376 - zastavané plochy a nádvorcia o výmere 466 m² a rodinný dom súp. č. XXX, postavený na pozemku parc. reg. „C“ č. 376, ktorého vklad bolo povolený rozhodnutím Správy katastra Revúca sp. zn. B., eventuálne určenie, že záložné právo zriadené zmluvou o zriadení záložného práva uzatvorenou medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 13.03.2013, ktorou malo byť zriadené záložné právo k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v okrese Revúca, v obci D., zapísaným na LV č. X , k.ú. D. ako pozemok parc. reg. „C“ č. 375 - záhrady o výmere 321 m², pozemok parc. reg. „C“ č. 376 - zastavané plochy a nádvorcia o výmere 466 m² a rodinný dom súp. č. XXX, postavený na pozemku parc. reg. „C“ č. 376, ktorého vklad bolo povolený rozhodnutím Správy katastra Revúca sp. zn. B., nie je. Súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu o naliehavosti právneho záujmu žalobkyne na určení neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva v zmysle § 137 písm. c) CSP (predtým § 80 písm. c) O. s. p.) na základe zistenia, že písomne uzatvorená zmluva o zriadení záložného práva zo dňa 13.03.2013 nie je neplatná, pretože zistená neplatnosť zmluvy o pôžičke datovanej dňa 13.03.2013 v S.Š. nemá za následok aj neplatnosť zmluvy o zriadení záložného práva datovanej dňa 13.03.2013 v S., ale má za následok iba to, že záložné právo platnou zmluvou zriaďované nevzniklo, pričom iný dôvod neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva z vykonaného dokazovania nevyplýval, preto v druhej časti primárny žalobný petít o určení, že zmluva o zriadení záložného práva uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 13.03.2013, ktorou bolo zriadené záložné právo k nehnuteľnostiam

nachádzajúcim sa v okrese Revúca, v obci D.Ž., zapísaným na LV č. X pre k.ú. D. ako pozemok parc. reg. „C“ č. 375 - záhrady o výmere 321 m², pozemok parc. reg. „C“ č. 376 - zastavané plochy a nádvoría o výmere 466 m² a rodinný dom súp. č. XXX, postavený na pozemku parc. reg. „C“ č. 376, ktorého vklad bolo povolený rozhodnutím Správy katastra Revúca sp. zn. B., je neplatná, ako nedôvodný zamietol. Následne súd rozhodol o sekundárnom žalobnom petite v druhej časti, kde na základe zistenia, že záložné právo, ktoré malo byť zriadené zmluvou o zriadení záložného práva zo dňa 13.03.2013, nevzniklo, vyhovel v druhej časti sekundárnemu žalobnému petitu a určil, že záložné právo zriadené zmluvou o zriadení záložného práva uzatvorenou medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 13.03.2013, ktorou malo byť zriadené záložné právo k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v okrese Revúca, v obci D., zapísaným na LV č. X, pre k.ú. D. ako pozemok parc. reg. „C“ č. 375 - záhrady o výmere 321 m², pozemok parc. reg. „C“ č. 376 - zastavané plochy a nádvoría o výmere 466 m² a rodinný dom súp. č. XXX, postavený na pozemku parc. reg. „C“ č. 376, ktorého vklad bolo povolený rozhodnutím Správy katastra Revúca sp. zn. B., nie je.

37.Súd nevykonal vo veci dokazovania na preskúmanie zdravotného stavu žalobkyne v čase uskutočnenia sporných právnych úkonov z hľadiska existencie prípadnej duševnej poruchy, ktorá by robila žalobkyňu neschopnou k právnym úkonom (§ 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka), pretože z vykonaného dokazovania bol preukázaný iný dôvod neplatnosti zmluvy o pôžičke. Rovnako sa súd osobitne nezaoberal ani platnosťou dojednania zmluvnej pokuty vo výške 0,5 % dlžnej sumy za každý deň omeškania t.j. 182,5 % ročne zjavne odporujúcej dobrým mravom, keďže toto dojednanie je súčasťou simulovaného právneho úkonu, z ktorého záväzky nemožno platne zabezpečiť.

38.Žalobkyňa bola v konaní úspešná v celom rozsahu, keďže zamietnutie niektorého z eventuálnych žalobných petítov, ktorých dôvodnosť závisela iba od právneho posúdenia skutkového stavu a jeho možných právnych následkov, nemožno kvalifikovať ako čiastočný neúspech žalobkyne. O nároku žalobkyne na náhradu trov konania preto súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

39.Z dôvodu hospodárnosti konania súd týmto rozsudkom rozhodol okrem nároku na náhradu trov konania aj o výške trov. Odvolanie proti výroku o náhrade trov konania je však podľa § 357 písm. m) CSP prípustné len do časti výroku o nároku na náhradu trov konania (a nie aj proti výške); časť výroku o výške náhrady trov konania však ako závislý výrok nenadobudne právoplatnosť skôr ako výrok o nároku na náhradu trov. V prípade zmeny vo veci samej alebo v prípade zmeny výroku o nároku na náhradu trov konania odvolacím súdom o výške náhrady trov konania rozhodne znovu súd prvej inštancie samostatným uznesením.

40.Trovy konania žalobkyne predstavujú trovy právneho zastúpenia podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. - tarifná odmena za deväť úkonov právnej služby: prevzatie a príprava zastúpenia, žaloba, návrh na nariadenie predbežného opatrenia, odvolanie proti výroku o povinnosti zaplatiť súdny poplatok, zastupovanie na pojednávaní dňa 17.10.2014, 21.11.2014 v trvaní viac ako dve hodiny, a dňa 21.07.2016, zmena návrhu zo dňa 13.01.2015, odvolanie zo dňa 13.01.2015 - 4 x 61,87 Eur, 1 x 123,74 Eur, 2 x 64,53 Eur, 1 x 66,- Eur (§ 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. a), c) a d) vyhlášky č. 655/2004 Z. z.) 1 x 30,94 (§ 10 ods. 1, § 13a ods. 2 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z. z.), tarifná odmena spolu 597,22 Eur, paušálna náhrada výdavkov 5 x 8,04 Eur, 1 x 8,39 Eur a 1 x 8,58 Eur = 57,17 Eur (§ 16 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z.), DPH 20 % 130,88 Eur (§ 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z.) spolu trovy právneho zastúpenia žalobkyne teda predstavujú 785,27 Eur. V konaní neúspešnému žalovanému na náhradu trov konania nevznikol.

41.Povinnosť zaplatiť náhradu trov konania na účet advokáta žalobkyne súd uložil žalovanému v súlade s § 263 ods. 1 CSP, podľa ktorého ak bola v konaní úspešná strana zastúpená advokátom, súd uvedie v uznesení o výške náhrady trov konania ako prijímateľa náhrady trov konania advokáta. O lehote na plnenie súd rozhodol podľa § 232 ods. 3 CSP tak, že žalovaný je povinný zaplatiť náhradu trov konania do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresnom súde Revúca do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní je potrebné uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) a podpis. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok).